

Aluehallintoviraston lausuntopyyntö koskien kantelua sivistyslautakunnan puheenjohtajaan Jonne Tynkkysen kohdistuneesta työsuojeluilmoituksen käsittelystä

171/05.057/2019

KH § 45

Selostus:

Aluehallintovirasto pyytää Savonlinnan kaupunginhallitukselta lausuntoa esityslistaliitteenä olevaan Jonne Tynkkysen kanteluun, jossa Tynkkynen on tyytymätön Savonlinnan kaupungin työsuojeluorganisaatioon ja kaupunginjohtaja Janne Laineen menettelyihin.

Kantelukirjelmän esityslistaliitteenä A

Kaupunginhallitus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Tapahtumien tausta:

Sivistystoimenjohtoryhmä on jättänyt työsuojelupäällikölle suullisen työsuojeluilmoituksen 15.10.2018 sivistyslautakunnan puheenjohtajan toiminnasta.

Asiassa on järjestetty Savonlinnan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukainen kuuleminen. Suunnitelman mukaan esimiehen tulee kutsua osapuolet mahdollisimman nopeasti keskusteluun asiasta, jossa selvitetään tapahtumien kulku ja sovitaan jatkotoimenpiteistä.

Kaupunginjohtaja on edellä mainitulla perusteella kutsunut kuulemiseen sivistystoimen johtoryhmän jäsenet ja sivistyslautakunnan puheenjohtajan. Asiassa on yritetty järjestää asianosaisten välillä useampia kuulemistilaisuuksia, mutta nämä ovat peruuntuneet sivistyslautakunnan puheenjohtajan kieltäytyessä saapumasta paikalle sekä ilmoittaessa kirjallisesti, että asia tulee käsitellä kaupunginhallituksessa.

Työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu ovat lausuntonaan ilmoittaneet:

"Sivistystoimen johtoryhmän kanssa käydyn keskustelun, tehdyn kuulemismuistion sekä kaupunginhallituksen kokouksessa 10.12.2018 kuullun perusteella, mielestämme aiemmin tässä lausunnossa mainittujen epäasiallisen kohtelun tunnusmerkeistä täyttyy

- kohtuuttoman työmäärän vaatiminen
- kohtuuttomien aikataulujen antaminen

- loukkaavien kommenttien esittämien
- aiheeton arvostelu ja väärin syytösten esittäminen
- aiheeton virheistä muistuttaminen
- vähättely
- työnjohtovallan ylittäminen ja näin ollen työnantajan on pitänyt ryhtyä toimenpiteisiin.

Mielestämme paras keino ratkaista asia on, että kaupunginhallitus määrittää työryhmän, johon kuuluvat sivistyslautakunnan puheenjohtaja, sivistystoimen johtoryhmä, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat, kaupunginjohtaja, työpsykologi, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu sopimaan jatkotoimenpiteistä Savonlinnan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti. Asiasta tulee järjestää ensimmäinen seurantakokous n. 3 kuukauden kuluttua, jossa tarkastellaan asioiden tilaa ja sovitaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Jos edellä mainituilla toimenpiteillä ei päästä yhdessä sovittuun lopputulokseen, täytyy työsuojelupäällikön virkavelvollisuksiensa perusteella harkita milloin ilmoituskyynnys Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen työsuojelutarkastajalle ylittyy."

Kaupunginhallitus on käsitellyt työsuojeluilmoitusta kokouksissa 19.11.2018 § 396, 10.12.2018 §429 ja 20.12.2018 § 449. Kaupunginhallituksen käsittelyssä 11.2.2019 § 61 kaupunginhallitus päätti, että "työsuojeluspäällikön ja työsuojeluvaltuutetun toimenpide-esityksen mukaisesti määrittää työryhmän, johon kuuluvat sivistyslautakunnan puheenjohtaja, sivistystoimen johtoryhmä, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat, kaupunginjohtaja, työpsykologi, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu sopimaan jatkotoimenpiteistä Savonlinnan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti. Asiasta tulee järjestää ensimmäinen seurantakokous n. 3 kuukauden kuluttua, jossa tarkastellaan asioiden tilaa ja sovitaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä."

Kaupunginhallituksen määrittämä työryhmä kokoontui 18.3.2019 sopimaan jatkotoimenpiteistä. Seurantakokous päätettiin pidettäväksi 17.6.2019. Kaupunginhallitus totesi kokouksessa 2.9.2019 § 329 asian käsittelyn päättyneeksi.

Kaikki työsuojeluilmoitukseen liittyvät asiakirjat toimitetaan aluehallintoviranomaiselle.

Lausunto:

Kaupunginhallitus ei ole asian käsittelyssä soveltanut virheellisesti

työturvallisuuslakia. Kaupungilla on työnantajana työturvallisuuslain 28 §:n, yhdenvertaisuuslain 14 §:n ja tasa-arvolain 8 §:n perustuva velvollisuus puuttua luottamushenkilön epäasialliseen käytökseen kaupungin työntekijää kohtaan.

Työturvallisuuslain 28 §:n mukaan, jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi. Luottamushenkilön käytöksen osalta velvoite syntyy, kun luottamushenkilön käytös täyttää työturvallisuuslain tai syrjintäkieltolakien mukaisen epäasiallisen käytöksen tunnusmerkit. Asian kannalta ei ole merkitystä sillä täyttääkö luottamushenkilön menettely jonkin rikoksen tunnusmerkistön vai ei. Työturvallisuuslaki ei erottele sitä minkälaisesta häirinnästä on kyse vaan se luo ehdottoman velvoitteen tilanteen selvittämiseen ja mahdollisesti havaitun epäkohdan poistamiseen. Näin ollen työturvallisuuslaki tulee myös sovellettavaksi silloin, kun kyse on luottamushenkilöstä.

Työnantajalle aiheutuvat seuraamukset työntekijän epäasialliseen kohteluun puuttumatta jättämisestä voivat olla sekä rikos- että vahingonkorvausoikeudellisia.

Kantelussa viitattu kuntalain 85 § koskee kaupunginhallituksen toimintavelvoitetta, jos on syntynyt epäily luottamushenkilön mahdollisesta epäasiallisesta käyttäytymisestä. Harjula/Prättälä kuntalaki-taustat ja tulkinnat s. 546 mukaan "virheellisen menettelyn arviointi ja toimenpiteisiin ryhtyminen on ensisijaisesti kunnanhallituksen tehtävä". Oikeuskirjallisuuden tulkinnan mukaan kunnanhallituksen toimivalta ei ole kantelun mukaista jakamatonta toimivaltaa vaan se antaa laillisen mahdollisuuden asiassa käytettyyn toimintamalliin.

Tässä tulee ottaa myös huomioon, että kaupunginjohtajalla on kuntalain 41 §:n mukaisesti oikeus käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta sekä saada kunnan viranomaisilta tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Lisäksi kaupunginjohtaja toimii kaupunginhallituksen esittelijänä ja vastaan kaupunginhallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta. Asian valmistelemiseksi kaupunginhallitukselle on järjestetty kaupunginjohtajan toimesta hallintolain 6 luvun säännösten nojalla kuulemistilaisuus työsuojeluilmoituksen tehneiden viranhaltijoiden ja luottamushenkilön kanssa.

Esitettyjen esteellisyysväitteiden osalta voidaan todeta, että esteellisyyden arvioinnin tulee tapahtua ulkoisesti havaittavien

objektiivisten perusteiden kautta. Tästä syystä hallintolain mukaista esteellisyyttä ei synny pelkästään asianosaisen esittämien väitteiden perusteella.

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain 28 §:n mukaan "Työsuojelupäällikön tehtävänä on avustaa työnantajaa ja esimiestehtävissä, jotka liittyvät työsuojelun asiantuntemuksen hankintaan sekä yhteistyöhön työntekijöiden ja työsuojeluviranomaisten kanssa. Tässä tarkoituksessa työsuojelupäällikön tehtävänä on ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin työnantajan ja työntekijöiden välisen yhteistoiminnan järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi työpaikalla sekä toimia työsuojelua koskevan yhteistoiminnan kehittämiseksi"

Lain mukaisen avustamistehtävän suorittamisesta työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu ovat antaneet asiassa lausunnot, jossa he ovat esittäneet tapahtumista oman näkemyksensä. Työsuojelupäällikkö ja -valtuutettu ovat toimineet asiassa kaupunginhallituksen näkemyksen mukaisesti työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla eivätkä ole ylittäneet toimivaltaansa.

Lausuntonaan aluehallintovirastolle kaupunginhallitus toteaa, että edellä mainituilla perusteilla Jonne Tynkkysen asiassa tekemä kantelu on aiheeton.

Vs. kaupunginjohtaja esittelee asian kaupunginjohtajan ollessa esteellinen HallL 28 § 1 m. 7 kohdan mukaisesti.

(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh 044-4174041)

(Valmistelu: henkilöstöpäällikkö Susanna Laine, puh. 044 417 4060)

Vs. Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää antaa aluehallintoviranomaiselle selostusosan mukaisen lausunnon. Lisäksi toimittaa aluehallintovirastolle asian käsittelyä koskevat asiakirjat.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja Janne Laine ei esteellisenä osallistunut tämän asian käsittelyyn ja päätöksentekoon (HallL 28 § 1 m. 7).

Sanna Metsälä teki seuraavan esittelijän esityksestä poikkeavan Tuukka Suomalaisen muutosesityksen: "Kuntalain § 83 mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada tietoja, joita hän luottamustoimessaan pitää tarpeellisenä. Tynkkynen on pyytänyt tietoja talousarviokäsittelyyn liittyen. Viranhaltijat ovat pitäneet pyyntöjä ongelmallisina. Asiaa on arvioitava myös luottamushenkilön tietojensaantioikeuden näkökulmasta, joka on asian käsittelyssä otettava huomioon.

Kaupunginhallitus toimittaa aluehallintovirastolle asian käsittelyä koskevat asiakirjat."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä vs. kaupunginjohtajan esityksen puolesta annettiin 5 jaa -ääntä (Anja Backman, Olli-Pekka Kristiansson, Seija Puputti, Ari Silvennoinen, Eija Stenberg) ja Sanna Metsälän esityksen puolesta 6 ei -ääntä (Lauri Kosonen, Juha Kukkonen, Sanna Metsälä, Eero Piironen, Tuukka Suomalainen, Kirsi Torikka)

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen Sanna Metsälän esityksen.

Tiedoksi:

Aluehallintovirasto

Toimenpiteet:

Hallintojohtaja-kaupunginlakimies

Esittelijä Aki Rasimus, kaupunginhallituksen jäsenet Anja Backman, Olli-Pekka Kristiansson, Seija Puputti, Ari Silvennoinen, Eija Stenberg jättivät pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä.